

EKOBO 1.0

Hållbar byutveckling i Västra Ingelstad

white

MJÖBÄCKS®

Bakgrund

EKOBO 1.0

2019 beviljade Vellinge Kommun planbesked för bostadsbebyggelse på fastigheterna Västra Inglestad 5:4 och 5:5. I ansökan om planbesked beskrevs grunderna i ett koncept för hållbar byutveckling. Detta dokument förtydligar och konkretiserar de avsikterna.

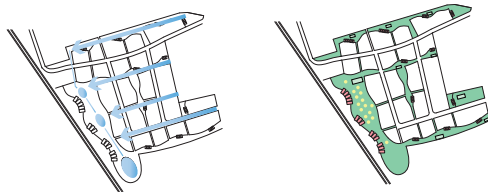
I planansökan benämndes området "ekoby", ett uttryck som använts i Sverige sedan 90-talet. I fördjupningen har det dock framgått att begreppet ofta ger upphov till missförstånd och förutfattade meningar. Vi vill därför etablera konceptet "EKOBO" med definitionen:

"Ett bostadsområde för den moderna människan, anpassat efter en hållbar grundsyn vad gäller resursförbrukning och miljöpåverkan."

Med EKOBO vill vi sätta en ny standard för stadsnära landsbygdsutveckling. Genom att applicera erfarenheter från modern stadsplanering utvecklar vi något nytt, hållbart och unikt.

VÄSTRA INGELSTAD 5:4 SAMT DEL AV 5:5
ANSÖKAN OM PLANBESKED
BILAGA 1

5 (8)

DAGVATTEN

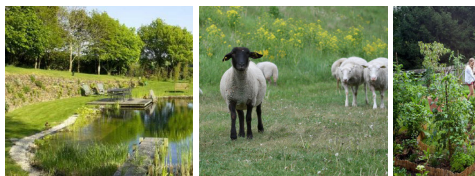
GRÖNSTRUKTUR
MÖJLIG BETESYTA

ODLING OCH DAGVATTEN

Odling och dagvattenhantering blir en viktig del av ekobyens identitet. Den leriga jordmånen gör att större ytor måste avsättas för dagvattenhantering. Fastighetens sydvästsluttning gör att dagvattnet naturligt söker sig till grönområdet i väster där det idag finns en vacker sjö. Sjön bidrar med ekosystemtjänster samtidigt som den blir ett värdefullt inslag i boendemiljön.

VÄSTRA INGELSTAD 5:4 SAMT DEL AV 5:5
ANSÖKAN OM PLANBESKED
BILAGA 1

6 (8)

★ SAMLINGSLOKAL FÖR HELA BYN MED FORDONSPPOOL
● GEMENSAMT VÄXHUS/VERKSTAD/ATELÉ

SHARING IS CARING

Det är både ekonomiskt, hållbart och trevligt att dela. I Ekoby 3.0 skapas förutsättningar för en delad vardag, både med det praktiska och det sociala. Med tillgång till gemensamma förädd för delad trädgårdsutrustning och verktyg, digitala gränssnitt för den gemensamma fordonspoolen med lådcykel och släp erbjuds ett boende för en hållbar livsstil.

SAMLINGSPUNKT FÖR BYN

Väl synlig från järnvägen placeras gemensamhetslokalen - samlingspunkten som Västra Inglestad så länge har saknat. Här finns det utrymme för ett arkitektoniskt utropstecken som sätter ekobyen på kartan! I anslutning till gemensamhetslokalen finns en torgyta för loppis, matleveranser, boule och lek.

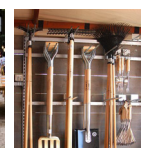
UTDRAG UR PLANANSÖKAN

GEMENSAMT UTROPSTECKEN

TORGYTA FÖR FESTER OCH LOPPIS

GEMENSAMMA VERKTYG

FORDONSPPOOL

OM PROJEKTET

Hållbarhet, miljömedvetenhet, gemenskap och delning präglar livet i Ekobo. Här är vardagslivet lite närmare, det är lätt att välja cykeln, att ha höns, att odla tomater och att lära barnen att håva grodyngel.

Vid varje entré till ekobo finns en plats. Här finns det plats för odling, för gemensamt växthus, här kommer man in till ett annat sammanhang. Gatorna i ekobo är smala och knäcker för att hålla nere hastigheten. Gångstrukturen är vindlande med intima släpp genom kvartern. Cykelstrukturen är gen. Grönskan är intensiv.

På kvartersmark finns gemensamma ytor för odling, kompostering, delning och samvaro. Planen tillåter olika boendeformer i radhus och parhus.

MÅL

1.

EKOBO:s gröna struktur skapar stödjande, reglerande, försörjande och kulturella ekosystemtjänster

2.

EKOBO är ett skyltfönster för hållbar byutveckling

3.

EKOBO ger goda för hållbara energilösningar.

4.

Byggnaderna i EKOBO utförs med hållbar byggteknik.

5.

EKOBO är en trygg och välkomnande miljö.

1.

EKOBO:s gröna struktur skapar stödjande, reglerande, försörjande och kulturella ekosystemtjänster

I EKOBO utgör Ekosystemtjänsterna ramverket för hur den grön/blå miljön hanteras och utvecklas.

Val av åtgärder utgår från att stödja och skapa ekosystemtjänster inom samtliga kategorier - från de stödjande, via de reglerande och försörjande, till de kulturella. På det sättet säkerställer vi att EKOBO leder vägen till de nationella och globala målen om hållbar utveckling.

1a. Stödjande ekosystemtjänster

De stödjande tjänsterna utgörs av ekosystemens grundläggande funktioner. De är nödvändiga förutsättningar för att de övriga ekosystemtjänsterna ska kunna fungera.

EKOBO ökar den biologiska mångfalden

Biologisk mångfald är variationen inom arter, mellan arter och av ekosystem. Marken som idag odlas konventionellt har låg artrikedom. Bebyggelsen ska förbättra situationen.

ACTIONS:

Sammanhängande grönstruktur.

Sandbäddar.

Död ved.

Stenrösen.

Grön/blå miljö vid dagvattenhantering.

Kompostering. Återförande av organiskt material.

EKOBO är ett paradys för pollinatörer

Pollinatörer är avgörande för att växter ska bära frukt. Minskat antal pollinatörer innebär en förlust av biologisk mångfald men kan även få långsiktigt svåra följder för världens livsmedelsförsörjning, även i Sverige.

ACTIONS:

Medvetna växtval.

Blommande buskar och träd.

Insektshotell.

1. Sammanhängande grönstruktur.
2. Sandbäddar.
3. Död ved.
4. Stenrösen.
5. Grön/blå miljö vid dagvattenhantering.
6. Kompostering. Återförande av organiskt material.

7. Medvetna växtval.
8. Blommande buskar och träd.
9. Insektshotell.

1b. Reglerande ekosystemtjänster

De reglerande tjänsterna handlar om ekosystemens förmåga till luftrening, pollinering, förbättring av lokalklimat och skydd mot extremväder. De bidrar till att trygga och förbättra vår livsmiljö och är många gånger minst lika effektiva och lönsamma som tekniska lösningar.

EKOBO tar hand om sitt dagvatten

Grön- och vattenområden fyller en viktig funktion för att ta hand om vatten genom att de kan rena, fördröja och infiltrera vattnet. De naturliga processerna där växtligheten och andra organismer bryter ner ämnen och tar upp näringsämnen bidrar till att bland annat dagvatten renas.

ACTIONS:

Grön/blått fördröjningsstråk för dagvatten i sydväst. Befintliga lågpunkter används och utökas.

EKOBO har ett gott lokalklimat

Ett bättre lokalklimat minskar risk för skador vid extremväder, ger förutsättningar för odling och trivsel samt minskar jordflykt.

ACTIONS:

*Läplanteringar.
Placering av bullervall.*

I EKOBO är jorden värdefull

Lerjorden på fastigheten är en stor och känslig resurs som ska hanteras med försiktighet.

ACTIONS:

*Val av genomsläppliga markmaterial.
Planering av arbete med tunga maskiner.*

1. Grön/blått fördröjningsstråk för dagvatten i sydväst. Befintliga lågpunkter används och utökas.

2. Läplanteringar. Placering av bullervall.

3. Val av genomsläppliga markmaterial.

4. Planering av arbete med tunga maskiner.

1c. Försörjande ekosystemtjänster

Försörjande tjänster är produkter och tjänster som vi får direkt från ekosystemen och som gör det möjligt för oss att leva på vår planet, däribland råvaror, energi, vatten och mat.

Alla som vill odla har möjlighet att odla i EKOBO.

Odling bidrar till försörjning och försåelse för sammanhang.

ACTIONS:

Odling på kvartersmark.

Odlingslotter på entréplatser.

Gemensamma växthus.

Ätbara växter vid gemensamma ytor.

Energi produceras i EKOBO.

Lokalproducerad energi stärker självförsörjande och bidrar till minskade utsläpp.

ACTIONS:

Solcellsanläggning (placering och omfattning under utredning)

I EKOBO är regn en resurs.

Genom att tillvarata regnvatten för vattning minskas förbrukningen av färskvatten.

ACTIONS:

Stuprör förbereds för regnvattenskörd.

Regntunnor integreras i gestaltningen.

1. Odling på kvartersmark.

2. Odlingslotter på entréplatser.

3. Gemensamma växthus.

4. Ätbara växter vid gemensamma ytor.

1d. Kulturella ekosystemtjänster

De kulturella tjänsterna definierar det välbefinnande vi får av naturen. Grönstrukturen bidrar med upplevelsevärden, ger kunskap och inspiration och är viktiga för vår fysiska och mentala hälsa.

EKOBO uppmuntrar fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet bidrar till såväl fysiskt som psykiskt välbefinnande.

ACTIONS:

Cykel och gångtrafik prioriteras framför bil.

Promenadstråk integreras i planeringen.

Odlingsytor

EKOBO bidrar till kunskap

Kunskap skapar medvetenhet om hållbarhetsfrågorna.

ACTIONS:

Informationsskyltar.

Utrymme för pedagogisk verksamhet för förskolan.

EKOBO uppmuntrar social samvaro

Social samvaro skapar en robust by och bidrar till psykiskt välbefinnande.

ACTIONS:

Odlingslotter.

Gemensamma växthus

Delning av redskap inom bostadsrättsföreningen.

1. Cykel och gångtrafik prioriteras framför bil.

2. Promenadstråk integreras i planeringen.

3. Odlingsytor

4. Informationsskyltar.

5. Utrymme för pedagogisk verksamhet för förskolan.

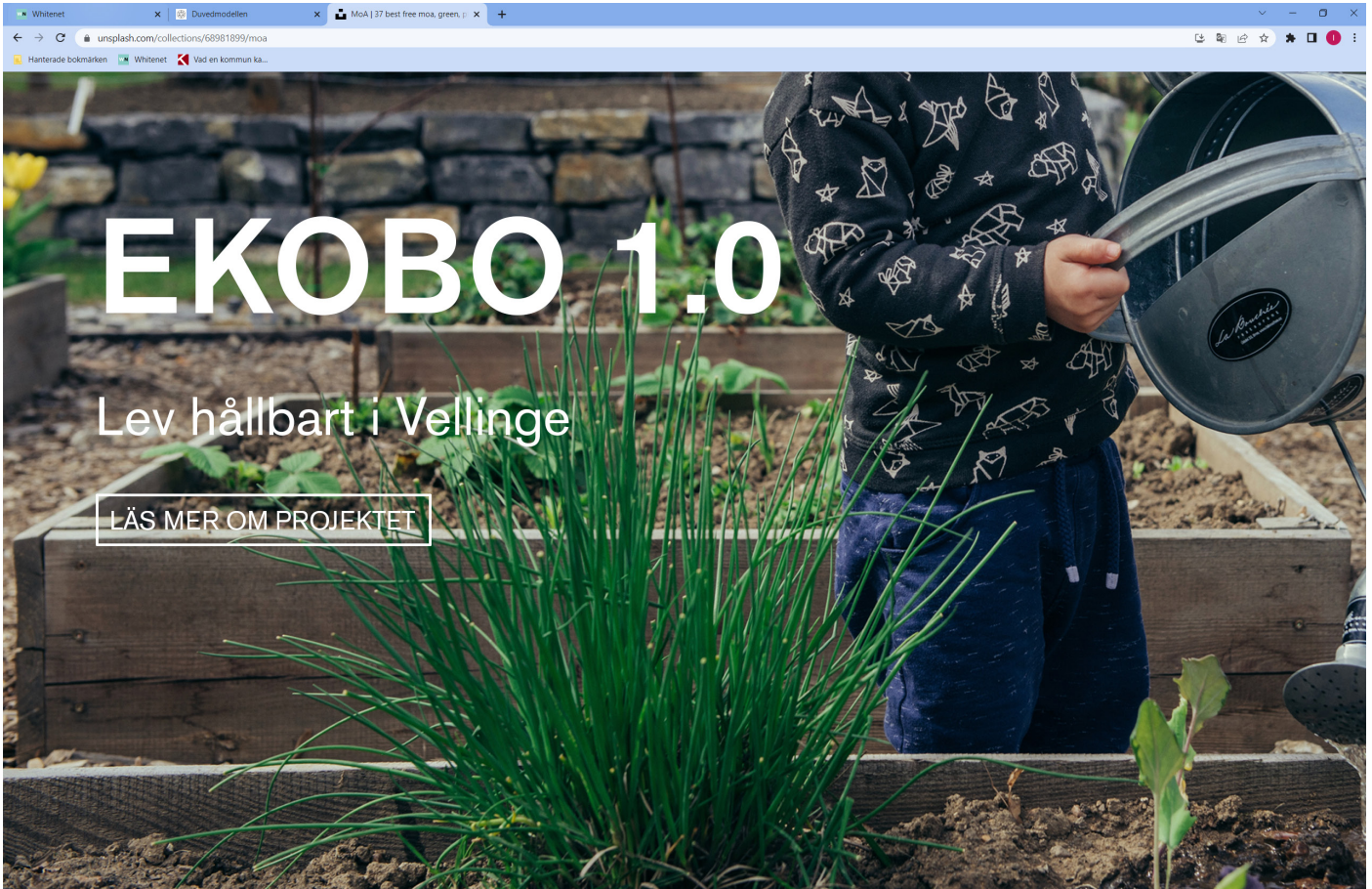
6. Gemensamma växthus

7. Delning av redskap inom bostadsrättsföreningen.

2.

EKOBO är ett skyltfönster för hållbar byutveckling

Med kommunikation skapas ett intresse för EKOBO, på så sätt hittar projektet rätt målgrupp och effekten förstärks. EKOBO skapat synergier och ger kommunen möjlighet att profilera sig i hållbarhetsfrågan.

ACTIONS:

En hemsida för EKOBO ska skapas.

Kommunikationsmaterial och -strategi ska tas fram gemensamt mellan kommun och exploatör.

Ansökan om Vinnova-stöd.

3. EKOBO ger goda förutsättningar för hållbar mobilitet.

EKOBO ligger 300 meter från tågstationen och bara ett stopp från Hyllie station. Förskola, skola och liten butik finns inom gångavstånd. Här finns alla förutsättningar för en icke bilburen tillvaro.

ACTIONS:

Gång- och cykeltrafik prioriteras.

Cykelpool.

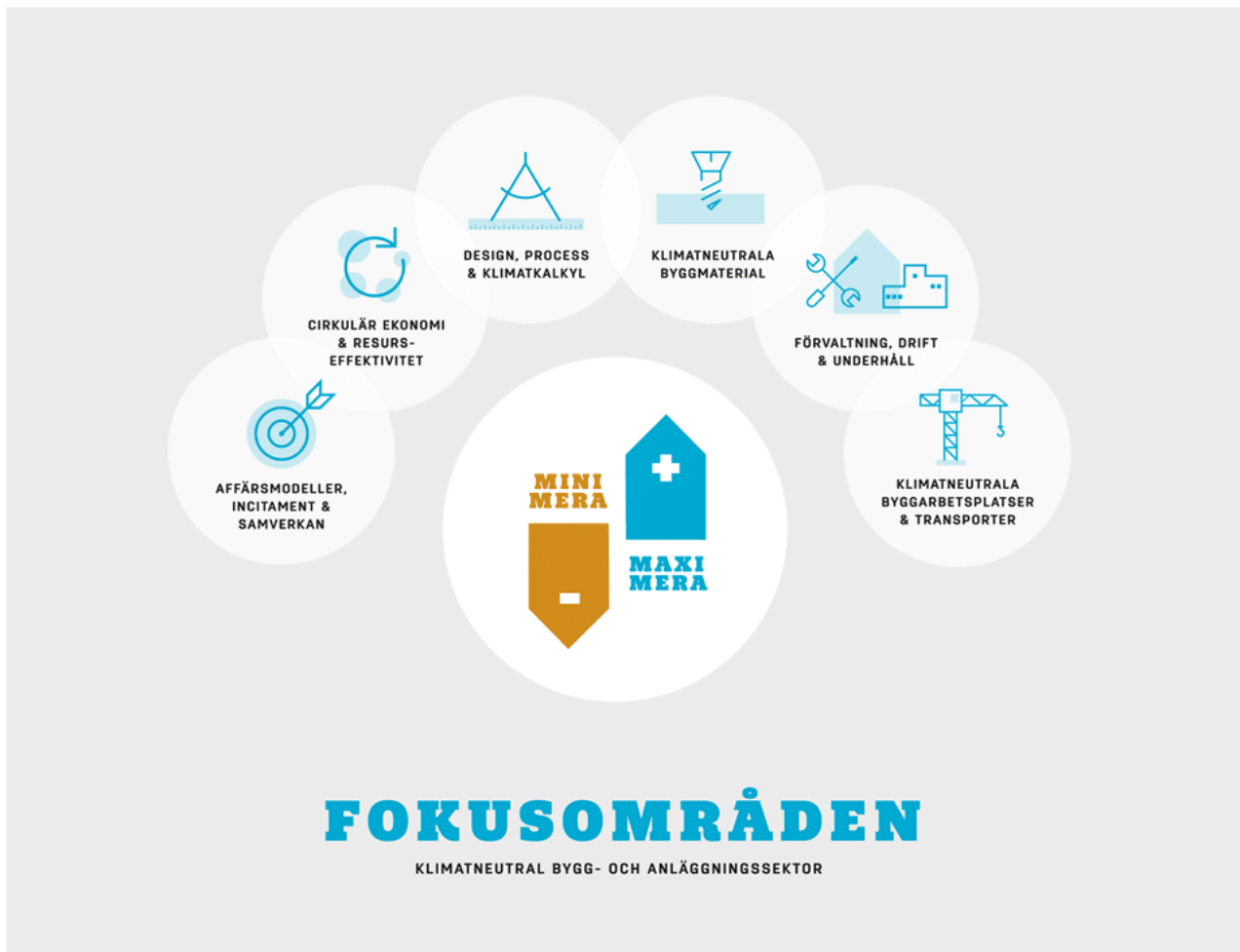
Laddboxar vid gemensamma parkeringar.

Digitala hjälpmedel för delning av transporter.

Prova på-biljetter på Skånetrafiken i samband med inflyttning.

4.

Byggnaderna i EKOBO utförs med hållbar byggteknik.

Byggnaderna i EKOBO ska utföras hållbart, med beprövad teknik och låg energiförbrukning.

ACTIONS:

Klimat neutralt enligt LFM30

Byggnader klimatdeklarerar

Lokal energiproduktion

5. EKOBO är en trygg och välkomnande miljö

EKOBO ska vara en del av Västra Ingelstad. Planeringen ska ske med utgångspunkten att alla ska känna sig trygga och välkomna.

ACTIONS:

Belysningsplan.

Tydligt ägandeskap av utemiljö - särskilt i halvprivat zon.

Entréer vänder sig mot gata och gatustruktur bjuder in till genomsilning.

Möjlighet till odling för hela byn.

Uppföljning

Klimatåtgärderna följs upp för att dra lärdom till kommande etapper och andra projekt.

ACTIONS:

Samarbete med SLU

Enkätundersökning bland boende efter 1, 3 och 5 år.